

УДК 378.147.091.33-027.22+614.253.4+616.314+613.95

І.С. Лісецька

Застосування фантомів для відпрацювання практичних навичок у студентів IV курсу стоматологічного факультету при викладанні дитячої терапевтичної стоматології

Івано-Франківський національний медичний університет, Україна

Modern Pediatrics.Ukraine.2020.3(107): 99-101; doi 10.15574/SP.2020.107.99

For citation: Lisecka IS. (2020). Application of phantoms for practicing practical skills of students from the IV course of the dental faculty in teaching pediatric therapeutic dentistry. Modern Pediatrics. Ukraine. 3(107): 99-101; doi 10.15574/SP.2020.107.99

Специфіка стоматологічної освіти полягає в необхідності одночасного формування відмінних теоретичних та практичних мануальних навичок, що обумовлено виконанням маніпуляцій дрібним інструментом на обмеженому просторі у ротовій порожнині.

Мета: висвітлити досвід покращення якості засвоєння практичних навичок студентами IV курсу стоматологічного факультету при викладанні дитячої терапевтичної стоматології.

Для ефективного формування практичних навичок у студентів IV курсу стоматологічного факультету при викладанні дитячої терапевтичної стоматології доцільно дотримуватися таких етапів: 1) ознайомлення та запам'ятовування алгоритму виконання певного переліку практичних дій; 2) чітке розуміння способів виконання дій, опанування окремими їх елементами, багаторазове повторення певного переліку дій; 3) автоматизація елементів дій, удосконалення виконання навичок, перехід до мускульного контролю; 4) закріплення навички, опанування довільним регулюванням характеру дії.

Висновки. Застосування фантомів для відпрацювання практичних навичок у студентів IV курсу стоматологічного факультету при викладанні дитячої терапевтичної стоматології позитивно впливає на засвоєння ними практичної частини, стимулює активніше працювати самостійно, відпрацьовувати практичні навички, які необхідні для їхньої професійної діяльності.

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів.

Ключові слова: стоматологія, освіта, студенти, практичні навички, фантом.

Application of phantoms for practicing practical skills of students from the IV course of the dental faculty in teaching pediatric therapeutic dentistry

I.S. Lisecka

Ivano-Frankivsk National Medical University, Ukraine

The specificity of dental education is that at the same time it is necessary to develop excellent theoretical and practical manual skills, which is caused by the manipulation of a small instrument in a limited space in the oral cavity.

Objective: To cover the experience of improving the quality of mastering the practical skills of the students of the IV course of the dental faculty in teaching pediatric therapeutic dentistry.

For effective formation of practical skills of the students of the 4th year of the dental faculty in teaching pediatric therapeutic dentistry, it is advisable to adhere to the following steps: 1) familiarization and memorization of the algorithm of performing a certain list of practical actions; 2) a clear understanding of ways of performing actions, mastering their individual elements, repeated repetition of a certain list of actions; 3) automation of elements of action, improvement of performance of skills, transition to muscular control; 4) consolidation of the skill, mastering the arbitrary regulation of the nature of the action.

Conclusions. The use of phantoms for practicing the practical skills of students of the 4th year of the dental faculty in teaching pediatric dentistry has a positive effect on the assimilation of the practical part of them, stimulates them to work more actively independently, to develop practical skills that are necessary for their professional activity.

No conflict of interest was declared by the author.

Key words: dentistry, education, students, practical skills, phantom.

Применение фантомов для отработки практических навыков студентами IV курса стоматологического факультета при преподавании детской терапевтической стоматологии

И.С. Лисецкая

Ивано-Франковский национальный медицинский университет, Украина

Специфика стоматологического образования состоит в необходимости одновременного формирования отличных теоретических и практических мануальных навыков, что обусловлено выполнением манипуляций мелким инструментом на ограниченном пространстве в ротовой полости.

Цель: показать опыт улучшения качества усвоения практических навыков студентами IV курса стоматологического факультета при преподавании детской терапевтической стоматологии.

Для эффективного формирования практических навыков у студентов IV курса стоматологического факультета при преподавании детской терапевтической стоматологии целесообразно придерживаться следующих этапов: 1) ознакомление и запоминание алгоритма выполнения определенного перечня практических действий; 2) четкое понимание способов выполнения действий, овладение отдельными их элементами, многократное повторение определенного перечня действий; 3) автоматизация элементов действий, совершенствование выполнения навыков, переход к мускульному контролю; 4) закрепление навыка, овладение произвольным регулированием характера действия.

Выводы. Применение фантомов для отработки практических навыков у студентов IV курса стоматологического факультета при преподавании детской терапевтической стоматологии положительно влияет на усвоение ими практической части, стимулирует активнее работать самостоятельно, отрабатывать практические навыки, которые необходимы для их профессиональной деятельности.

Автор заявляет об отсутствии конфликта интересов.

Ключевые слова: стоматология, образование, студенты, практические навыки, фантом.

Вступ

Сучасні світові стандарти в галузі вищої медичної освіти передбачають підготовку висококваліфікованих спеціалістів нової формації, здатних інтегрувати теоретичні знання і практичні уміння в цілісну систему, володіти новітніми технологіями, а також компетентних, спроможних до ефективної праці на рівні міжнародних стандартів, готових до постійного професійного зростання тощо [2].

Специфіка стоматологічної освіти полягає в необхідності одночасного формування відмінних теоретичних та практичних мануальних навичок, що обумовлено виконанням маніпуляцій дрібним інструментом на обмеженому просторі у ротовій порожнині [4]. Для формування фахових компетентностей зі стоматології студенти повинні постійно відточувати свою майстерність, тренувати практичні мануальні навички і вміння, що дозволить їм у майбутньому стати досвідченими фахівцями. Окрім того, необхідно враховувати, що процес отримання медичної освіти має бути одночасно ефективним та безпечним для всіх учасників, зокрема пацієнтів, що може бути забезпечене завдяки використанню симуляційного навчання [1].

Відомо, що рівень оволодіння практичними навичками є своєрідним індикатором професійної компетентності майбутніх лікарів, інтенсифікує вивчення та засвоєння навчального матеріалу, стимулює цікавість до предмета та активізує мислення, а в подальшому розширює світогляд лікаря, сприяє своєчасному і грамотному наданню медичної допомоги хворим [5].

Тому не менш важливим напрямом у сфері медичної освіти в наш час є необхідність значного посилення регулярної практичної підготовки майбутніх стоматологів за збереження високого рівня теоретичних знань [3].

Мета: висвітлити досвід покращення якості засвоєння практичних навичок студентами IV курсу стоматологічного факультету при викладанні дитячої терапевтичної стоматології.

На сучасному етапі освіти майбутніх лікарів-стоматологів питання формування та засвоєння практичних навичок залишається актуальним та важливим. Навичка — це автоматизований компонент свідомої дії людини, яка виробляється в процесі її багаторазового виконання, але про сформованість практичної навички можна стверджувати тоді, коли вона виконується якісно та бездоганно як результат багаторазових вправ.

Високопрофесійних фахівців необхідно готувати до безперервної освіти і самоосвіти,

формувати потребу самостійно та регулярно відпрацьовувати навички, засвоювати знання і поповнювати їх, швидко орієнтуватися в потоці сучасної медичної і наукової інформації [3].

Для ефективного формування практичних навичок у студентів IV курсу стоматологічного факультету при викладанні дитячої терапевтичної стоматології доцільно дотримуватися таких етапів:

1) ознайомлення та запам'ятовування алгоритму виконання певного переліку практичних дій;

2) чітке розуміння способів виконання дій, опанування окремими їх елементами, багаторазове повторення певного переліку дій;

3) автоматизація елементів дій, удосконалення виконання навичок, перехід до мускульного контролю;

4) закріплення навички, опанування довільним регулюванням характеру дії.

Для засвоєння першого етапу формування практичних навичок у студентів викладачами розроблено алгоритми з їх виконання (відповідно до затвердженої робочої програми), до яких студенти мають вільний доступ. На другому етапі у студентів вже є свідоме, однак невміле і нестійке, виконання навички. Тут важлива роль викладача, адже відпрацювання студентами навичок має відбуватися під його контролем. На третьому етапі багаторазове повторення навички дозволяє довести її до автоматизму, сформувати професійне вміння, яке залишається на все життя. На четвертому етапі формується пластичне пристосування до ситуації, гнучке, доцільне виконання дії. Викладач також повинен чітко пояснити важливість третього та четвертого етапу, за необхідності повторно показує, а потім перевіряє правильність засвоєння та виконання практичних навичок у кожного студента.

Для досягнення успіху при виконанні другого, третього та четвертого етапів кафедрою дитячої стоматології активно використовуються можливості навчальних і клінічних баз стоматологічного факультету та Центру стоматології університетської клініки ІФНМУ. Студенти відпрацьовують практичні навички у навчально-практичних центрах, в яких для кожного студента обладнане робоче місце залежно від теми заняття — на фантомах і моделях, як під час занять, так і в позаурочний час із черговим викладачем (за попереднім записом) протягом усього періоду навчання, а результати тренінгу застосовують під час

прийому пацієнтів у клініці під контролем викладача. Однак перш ніж допустити студента до прийому пацієнтів, викладачі кафедри перевіряють правильне виконання практичних навичок на фантомі.

Із метою засвоєння додаткових методів обстеження студенти використовують сучасну техніку та методики. На практичних заняттях акцентується увага на тісному зв'язку навчання з клінічною медициною. Ставляться конкретні завдання, які пов'язані з майбутньою професійною діяльністю, щоб студенти усвідомили важливість відпрацювання навичок. Одночасно студенти, спостерігаючи за роботою викладача під час навчально-лікувального процесу, вчать не тільки лікувати карієс та його ускладнення у маленьких пацієнтів, але й мистецтву спілкування з батьками дитини та налагоджування контакту між лікарем та дитиною.

Висновки

Таким чином, на кафедрі дитячої стоматології студентам створені всі можливі умови для успішного засвоєння практичних навичок із предмету «Дитяча терапевтична стоматологія». Застосування фантомів для відпрацювання практичних навичок у студентів IV курсу стоматологічного факультету при викладанні дитячої терапевтичної стоматології позитивно впливає на засвоєння ними практичної частини, стимулює активніше працювати самостійно, відпрацьовувати практичні навички, які необхідні для їхньої професійної діяльності. Активне застосування відпрацювання практичних навичок на фантомах підвищує якість практичної роботи студентів, надає впевненості діям майбутнім спеціалістам та сприяє швидкій адаптації до клінічного прийому.

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів.

REFERENCES/ЛІТЕРАТУРА

1. Kolesnik TV, Smolyanova OV. (2018). Use of master classes for the formation of skills of performing medical manipulations at the Department of Propaedeutics of Internal Medicine. *Medical education*. 1: 79–81 [Колесник ТВ, Смольянова ОВ. (2018). Використання майстер-класів для формування навичок виконання медичних маніпуляцій на кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини. *Медична освіта*. 1: 79–81].
2. Maksimenko SD, Filonenko MM. (2014). *Pedagogy of Higher Education*. Textbook. Kyiv: Publishing House Center for Educational Literature: 286 [Максименко СД, Філоненко ММ. (2014). Педагогіка вищої освіти. Підручник. Київ: ТОВ Видавництво Центр навчальної літератури: 286].
3. Petrusenko TO, Ostrovska LJ, Popovich IY. (2016). The importance of phantom training in the formation of practical skills of future dentists. *Ukrainian dental almanac*. 1(2): 94–7 [Петрушанко ТО, Островська ЛІ, Попович ІЮ. (2016). Значення фантомних занять у формуванні практичних навичок майбутніх лікарів-стоматологів. *Український стоматологічний альманах*. 1(2): 94–7].
4. Samoilenko AV, Salyuk OD, Orychenko VY, Babenko VM et al. (2012). The experience of teaching propaedeutics of therapeutic dentistry in the conditions of the credit-module system of organization of the educational process. *Medical perspectives*. 4(17): 15–7 [Самойленко АВ, Салюк ОД, Орищенко ВЮ, Бабенко ВМ та ін. (2012). Досвід викладання пропедевтики терапевтичної стоматології в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу. *Медичні перспективи*. 4(17): 15–7].
5. Shcherbatiuk NU, Gorishny IM, Chernomidz IB. (2019). Students acquire practical skills in the study of pediatrics. *Medical education*. 3: 35–8 [Щербатюк НЮ, Горішний ІМ, Чорномидз ІБ. (2019). Засвоєння студентами практичних навичок при вивченні педіатрії. *Медична освіта*. 3: 35–8].

Відомості про авторів:

Лісецька Ірина Сергіївна — к. мед. н., асистент каф. дитячої стоматології Івано-Франківського НМУ. Адреса: м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 2. <https://orcid.org/0000-0001-9152-6857>
Стаття надійшла до редакції 26.12.2019 р.; прийнята до друку 01.04.2020 р.

Правила подачі та оформлення статей

Авторська стаття направляється до редакції електронною поштою у форматі MS Word. Стаття супроводжується офіційним направленням від установи, в якій була виконана робота, з візою керівництва (наукового керівника), завіреним круглою печаткою установи, експертним висновком про можливість відкритої публікації, висновком етичного комітету установи або національної комісії з біоетики. На останній сторінці статті мають бути власноручні підписи всіх авторів та інформація про відсотковий внесок у роботу кожного з авторів.

Приймаються оригінали супровідних документів з примірником рукопису, підписаного автором(ами), надіслані поштою, або скановані копії вищезазначених документів і першої (титольної) сторінки статті з візою керівництва, печаткою установи і підписами всіх авторів у форматі Adobe Acrobat (*.pdf), надіслані на електронну адресу редакції.

Статті приймаються українською, російською або англійською мовами.

Структура матеріалу: вступ (стан проблеми за даними літератури не більше ніж 5–7-річної давності); мета, завдання, матеріали та методи; результати дослідження та їх обговорення (висвітлення статистично опрацьованих результатів дослідження); висновки; перспективи подальших досліджень у даному напрямку; список літератури (два варіанти); реферати українською, російською та англійською мовами.

Реферат є незалежним від статті джерелом інформації, коротким і послідовним викладенням матеріалу публікації за основними розділами і має бути зрозумілим без самої публікації. Його обсяг не повинен бути менше 300–350 слів. Обов'язково подаються ключові слова (від 3 до 8 слів) у порядку значущості, що сприятиме індексуванню статті в інформаційно-пошукових системах. Реферат до оригінальної статті повинен мати структуру, що повторює структуру статті: мета дослідження; матеріали і методи; результати; висновки; ключові слова. Усі розділи у рефераті мають бути виділені в тексті жирним шрифтом. Для інших статей (огляд, лекція, клінічний випадок тощо) реферат повинен включати короткий виклад основної концепції статті та ключові слова.

Оформлення статті. На першій сторінці зазначаються: індекс УДК ліворуч, ініціали та прізвища авторів, назва статті, назва установ, де працюють автори та виконувалось дослідження, місто, країна. За умови проведення досліджень із залученням будь-яких матеріалів людського походження, в розділі «Матеріали і методи» автори повинні зазначити, що дослідження проводилися відповідно до стандартів біоетики, були схвалені етичним комітетом установи або національною комісією з біоетики. Те саме стосується і досліджень за участю лабораторних тварин.

Наприклад: «Дослідження виконані відповідно до принципів Гельсінської Декларації. Протокол дослідження ухвалений Локальним етичним комітетом (ЛЕК) всіх зазначених у роботі установ. На проведення досліджень було отримано поінформовану згоду батьків дітей (або їхніх опікунів)».

«Під час проведення експериментів із лабораторними тваринами всі біоетичні норми та рекомендації були дотримані».

Кількість ілюстрацій (рисунок, схеми, діаграми, фото) має бути мінімальною. Діаграми, графіки, схеми будуються у програмах Word або Excel; фотографії повинні мати один із наступних форматів: PDF, TIFF, PSD, EPS, AI, CDR, QXD, INDD, JPG (150–600 dpi).

Таблиці та рисунки розташовують у тексті статті відразу після першого згадування. У підпису до рисунку наводять його назву, розшифровують усі умовні позначки (цифри, літери, криві тощо). Таблиці мають бути оформлені відповідно до вимог ДАК, бути компактними, пронумерованими, мати назву. Номери таблиць, їхні заголовки і цифрові дані, оброблені статистично, повинні точно відповідати наведеним у тексті статті.

Посилання на літературні джерела у тексті позначаються цифрами у квадратних дужках та відповідають нумерації у списку літератури. **Статті зі списком літературних джерел у вигляді посилань на кожній сторінці або кінцевих посилань не приймаються.**

Необхідно подавати два варіанти списку літератури.

Перший (основний) варіант наводиться одразу після тексту статті, джерела розташовуються за алфавітом. Список літератури наводиться латиницею. Джерела на українській та російській мовах наводяться у тому написанні, як вони зазначені та реєструються на англійських сторінках сайтів журналів. Якщо джерело не має назви англійською мовою — воно наводиться у транслітерації. Таке оформлення списку літератури необхідно для аналізу статті та посилань на авторів у міжнародних наукометричних базах даних, підвищення індексу цитування авторів.

Другий варіант повторює перший, але джерела на українській та російській мовах подаються в оригінальній формі. Цей варіант необхідний для оформлення електронних версій журналу на російській та українській сторінках, цитованості у кирилических наукометричних базах.

Згідно з Наказом МОН України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» оформлення списку літератури здійснюється відповідно стилю APA (American Psychological Association style), що може використовуватися у дисертаційних роботах.

Приклади оформлення літературних джерел:

Author AA, Author BB, Author CC. (2005). Title of the article. Title of Journal. 10(2):3:49–53.

Author AA, Author BB, Author CC. (2006). Title of the book. City: Publisher: 256.

У тексті статті допускаються загальноприйняті скорочення, а також авторські скорочення, які обов'язково розшифровуються у тексті при першому згадуванні та залишається незмінними по всьому тексту. У кінці статті автори мають заявити про наявність будь-яких конкуруючих фінансових інтересів щодо написання статті. Зазначення конфлікту інтересів або його відсутності у статті є обов'язковим.

Приклад: «Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів» або «Матеріал підготовлений за підтримки компанії...»

Стаття закінчується відомостями про усіх авторів. Зазначаються прізвище, ім'я, по батькові (повністю), вчений ступінь, вчене звання, посада в установі/установах, робоча адреса з поштовим індексом, робочий телефон і адреса електронної пошти; ідентифікатор ORCID (<https://orcid.org/register>). Автор, відповідальний за зв'язок із редакцією, надає свій мобільний/контактний номер телефону.

Відповідальність за достовірність та оригінальність наданих матеріалів (фактів, цитат, прізвищ, імен, результатів досліджень тощо) несуть автори.

Редакція забезпечує рецензування статей, виконує спеціальне та літературне редагування, залишає за собою право скорочувати обсяг статей. Відмова авторам у публікації статті може здійснюватися без пояснення причин і не вважається негативним висновком щодо наукової та практичної значущості роботи.

Статті, оформлені без дотримання правил, не розглядаються і не повертаються авторам.

Редколегія

РИНОЖЕРМІНА

RINOGERMINA®

БІОЛОГІЧНИЙ БАР'ЄР ПРОТИ ПАТОГЕНІВ

Streptococcus salivarius 24SMBc
Streptococcus oralis 89a

Показання:

- Для лікування та профілактики інфекцій носа-горла-євстахієвих труб (отит, риносинусит, аденоїдит)¹
- Для зниження частоти рецидивів
- Для підвищення рівнів клінічного видужання

Після:

- Лікування антибіотиками
- Лікування місцевими антисептиками
- Для відновлення нормального сапрофітного навантаження слизової оболонки

**ПЕРШИЙ
НАЗАЛЬНИЙ СПРЕЙ
ДЛЯ БАКТЕРІОТЕРАПІЇ***

ЗАСТОСУВАННЯ:

По 2 вприскування в кожен ніздрю
2 рази на добу протягом 7 днів
повторюючи лікування протягом
щонайменше 3 місяців
Мінімум 10 мільярдів КУО** на дозу



Сертифікат NPPR-143-19 від 04.02.2019 р. дієсний до 03.02.2024.
Рецензент: зав. кафедри оториноларингології, офтальмології з курсоміхрургії
голови та шиї (ФНМУ) д.м.н., професор Попович В.І.

1. Marchisto P. et al. Streptococcus salivarius 24SMB administered by nasal spray for the prevention of acute otitis media in otitis-prone children. Eur J Clin Microbiol Infect Dis. 2015 Dec; 34(12):2377-83 (Переклад: Marchisto і ін., Streptococcus salivarius 24SMBc введення у вигляді назального спрею для профілактики гострого середнього отиту у схильних до отиту дітей. Європейський журнал Клінічна Мікробіологія та Інфекційні хвороби, 2015, грудень; 34(12):2377-83).

* EUROPEAN PATENT EP 3015109A1 04.05.2016/Європейський патент EP 3015109A1 від 04.05.2016. ** Колонієутворюючих одиниць.

Інформацію наведено в скороченому вигляді, повна інформація викладена в інструкції з використання медичного виробу. Інформація призначена виключно для розміщення у виданнях, призначених для медичних та фармацевтичних працівників, а також у матеріалах, що розповсюджуються на спеціалізованих семінарах, конференціях, симпозіумах з медичної тематики. Виробник: DMG Italia S.r.l. Дата останнього перегляду інформаційного матеріалу: 24.04.2020 р.

До складу Корпорації «Артеріум» входять АТ «Київмедпрепарат» та АТ «Галичфарм»

«Артеріум» Фармацевтична Корпорація
www.arterium.ua

Ближче до людей
 ARTERIUM

Йодомарин®

калію йодид



ПРОФІЛАКТИКА РОЗВИТКУ ДЕФІЦИТУ ЙОДУ:

- у період вагітності^{1,2}
- у період годування груддю^{1,2}
- у дорослих та дітей^{1,2}

Інформація про безрецептурний лікарський засіб, призначена для медичних та фармацевтичних працівників. Інформація призначена для розповсюдження на конференціях та спеціалізованій пресі для медичних та фармацевтичних працівників.

Скорочена інструкція для медичного застосування препарату

ЙОДОМАРИН® 100 (IODOMARIN® 100), ЙОДОМАРИН® 200 (IODOMARIN® 200)

Склад: 1 таблетка 100 містить калію йодиду 131 мкг, що відповідає йодиду 100 мкг або 1 таблетка 200 містить калію йодиду 262 мкг, що відповідає 200 мкг йодиду; допоміжні речовини: лактози моногідрат, магнію карбонат основний легкий, желатин, натрію крохмальгліколят (тип А), кремнію діоксид колоїдний безводний, магнію стеарат. **Лікарська форма.** Таблетки. **Фармакотерапевтична група.** Лікарські засоби для лікування захворювань щитоподібної залози. Тиреоїдні лікарські засоби. Лікарські засоби йоду. Код АТХ Н03С А. **Показання.** Профілактика розвитку дефіциту йоду, у тому числі у період вагітності або годування груддю. Профілактика рецидиву йододефіцитного зоба після хірургічного лікування, а також після завершення комплексного лікування лікарськими засобами гормонів щитоподібної залози. Лікування дифузного еутиреоїдного йододефіцитного зоба у дітей, у тому числі у новонароджених і немовлят, та дорослих осіб молодого віку. **Протипоказання.** Підвищена чутливість до діючої речовини або до будь-якого з допоміжних компонентів лікарського засобу. Виражений гіпертиреоз. У разі латентного гіпертиреозу протипоказано застосовувати лікарський засіб у дозі від 300 до 1000 мкг йоду на добу (за винятком передопераційної йодотерапії з метою блокування щитоподібної залози за Пламером). Туберкульоз легень. Геморагічний діатез. Герпетиформний дерматит Дюїнга

(синдром Дюїнга-Брока). **Побічні реакції.** При профілактичному застосуванні йодиду у будь-якому віці, з також при терапевтичному застосуванні у немовлят та дітей небажаних ефектів, як правило, не спостерігається. Проте при наявності великих вогнищ автономії щитоподібної залози і при призначенні йоду у добових дозах, що перевищують 150 мкг, повністю виключити появу вираженого гіпертиреозу неможливо. З боку імунної системи: реакції гіперчутливості (такі, наприклад, як риніт, спричинений йодом, бульозна або туберозна йододерма, ексфолювативний дерматит, ангіоневротичний набряк, гарячка, акне і припухлість слинних залоз). Повний перелік побічних реакцій з боку імунної, ендокринної системи та інші знаходяться в інструкції для медичного застосування препарату Йодомарин® 100, Йодомарин® 200. **Спосіб застосування.** Таблетки приймати після їди та заливати достатньою кількістю рідини, наприклад, склянкою води. Немовлятам та дітям до 3-х років лікарський засіб можна давати у подрібненому вигляді. **Категорія відпуску.** Без рецепта.

Повна інформація про лікарський засіб міститься в інструкції для медичного застосування ЙОДОМАРИН® 100 від 30.11.2018 №2237, РП №UA/0156/01/01, ЙОДОМАРИН® 200 від 06.03.2018 № 450, Р.П. № UA/0156/01/02. Виробник: БЕРЛІН-ХЕМІ АГ, Глінікер Вег 125, 12489 Берлін, Німеччина.

** Згідно даних роздрібною аудиту Системи дослідження ринку «Фармексплорер» з продажів усіх препаратів групи АТХ код Н03С за період 2019 р.

UA_Jod_01-2020_V1_Press. Матеріал затверджено 24.01.2020.

1. Інструкція для медичного застосування препарату ЙОДОМАРИН® 100 від 30.11.2018 №2237, РП № UA/0156/01/01;
2. Інструкція для медичного застосування препарату ЙОДОМАРИН® 200 від 06.03.2018 № 450, РП № UA/0156/01/02.



Представництво «БЕРЛІН-ХЕМІ/А. МЕНАРІНІ УКРАЇНА ГмбХ»
Адреса: м. Київ, вул. Березняківська, 29, тел.: (044) 494-3388, факс: (044) 494-3389.

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**